

Prof. dr hab. Bogusław Rottermund
Dziedzina: Sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka – Fortepian
Akademia Sztuki w Szczecinie

Szczecin, 28 lipca 2019 r.

Zleceniodawca

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu – pismo Dziekan Wydziału Instrumentalnego prof. dr hab. Alicji Kledzik z dnia 5 lipca 2019 r. zlecające mi ocenę pracy doktorskiej Pana mgra Xiaokanga Wanga zatytułowanej *Ewolucja języka muzycznego Franciszka Schuberta na przykładzie dwóch sonat fortepianowych: pierwszej E-dur D 157 oraz ostatniej B-dur D 960*, w związku z wszczętym 11 lutego 2019 r. przewodem doktorskim w dyscyplinie artystycznej Instrumentalistyka – specjalność Fortepian.

**Recenzja pracy doktorskiej mgr Xiaokanga Wanga zatytułowanej
*Ewolucja języka muzycznego Franciszka Schuberta
na przykładzie dwóch sonat fortepianowych:
pierwszej E-dur D 157 oraz ostatniej B-dur D 960***

Podstawowe dane o kandydacie

Xiaokang Wang urodził się w Chinach w 1988 r., gdzie otrzymał średnie wykształcenie muzyczne/pianistyczne. Od 2010 r. był studentem Akademii Muzycznej w Poznaniu (Wydział Instrumentalny, specjalność – fortepian), gdzie po uzyskaniu licencjatu (klasa dra hab. Piotra Szychowskiego), a w 2016 r. (z oceną *bardzo dobry*) tytułu zawodowego magistra sztuki (klasa prof. dr hab. Alicji Kledzik) pozostaje pod opieką artystyczną prof. A. Kledzik. Jako pianista uczestniczył w wielu międzynarodowych festiwalach muzycznych (Austria, Chiny, Finlandia, Niemcy) i kursach mistrzowskich. Jest laureatem konkursów pianistycznych w Chinach (w tym w Hongkongu) i we Włoszech.

Bogata działalność koncertowa mgra X. Wanga obejmuje recitale o zróżnicowanym programie (w tym monograficzne), koncerty kameralne i koncerty symfoniczne z orkiestrami w Austrii, Chinach, Malezji, Polsce, Singapurze, Włoszech.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska składa się z dzieła artystycznego w postaci nagrania *Sonaty E-dur D 157* oraz *Sonaty B-dur D 960* Franciszka Schuberta (nośnik – CD), dokonanego 6 i 7 czerwca 2019 r. w Auli Nova Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu oraz pisemnej pracy pod tytułem „Ewolucja języka muzycznego Franciszka Schuberta na przykładzie dwóch sonat: pierwszej E-dur D 157 oraz ostatniej B-dur D 960”.

Dzieło artystyczne - nagranie *Sonaty E-dur D 157* i *Sonaty B-dur D 960* F. Schuberta

Interpretacja *Sonaty E-dur D 157*

Część pierwsza – zdecydowane nadawanie charakterystyki poszczególnym tematom i współczynnikom formy, „dookreślona” artykulacja, wyraziste frazowanie, dyscyplina metryczna

służą podkreśleniu związków tego ogniwa sonaty z epoką klasyczną oraz silnym zafascynowaniu kompozytora w tym okresie twórczością Beethovena.

Interpretacja części drugiej z supremacją romantycznej melodyki, ukazywaniem polifonizującej faktury i bardzo ważną rolą pauz (we fragmencie określonym w opisie dzieła jako *odcinek C*) śmiało wkracza na grunt muzyki romantyzmu, co stanowi znaczący i zamierzony kontrast z częścią pierwszą. Wykonana ze swadą część trzecia udanie dopełnia emocjonalny obraz dzieła.

Interpretacja Sonaty B-dur D 960

Część pierwsza - doskonale dobrane tempo, czytelne prowadzenie wątków melodycznych, falowanie emocjonalne dokonujące się głównie na drodze modelowania dynamiki w diapazone dostosowanym do rozmiarów utworu, bardzo dokładna artykulacja i duża ilość jej odcieni, klasycyzująca (stosunkowo oszczędna) pedalizacja nie zamazująca wokalnie prowadzonej linii – wszystkie powyższe elementy dobitnie świadczą, że mgr X. Wang głęboko wnika w istotę tej muzyki, rozumie jej mowę i przekonująco kreuje emocyjny wydźwięk tej części (m.in. znakomite rozpoczęcie przetworzenia oraz doprowadzenie do głównej w nim kulminacji). Zwraca uwagę bardzo stabilne tempo przebiegu.

Wykonanie części drugiej - o dłuższej pedalizacji, intymnym obrazie dźwiękowym, narracji prowadzonej *legatissimo* - staje się z jednej strony antytezą części pierwszej, a jednocześnie jej uzupełnieniem emocjonalnym oraz narracyjnym. Czynniki romantyczny dochodzi tu znacznie dobitniej do głosu, co pozostaje w zgodzie z duchem Schubertowskiego zapisu. Ujęcie ogniwa środkowego części drugiej wnosi nową wartość do dzieła i jego interpretacji.

Część trzecia – rozbawione scherzo, artykulacja sprzyjająca ukazywaniu jego cech, wnikliwa realizacja wskazówek dynamicznych (m.in. *fzp*), lekkość i wdzięk to kolejna odstona języka muzycznego Schuberta z atencją oddana w grze przez wykonawcę.

Część czwarta zagrana w wyważonym tempie, z szerokim spektrum stosowanej dynamiki, z wyraźnym kształtowaniem indywidualnego oblicza wariantowo traktowanych przez kompozytora tematów i jeszcze klarowniejszym podkreśleniem wahania się między trybem majorowym a minorowym niż w części pierwszej stanowi architektoniczne i emocjonalne dopełnienie tej udanej i przekonującej interpretacji.

Nadając każdej z części odpowiednią i adekwatną do zapisu charakterystykę muzyczną i emocjonalną, grając „długimi planami” pianista nie przeciąża emocjonalnie swej interpretacji *Sonaty B-dur*, gdyż nie wypiera się jej klasycyzujących korzeni wprzęgniętych w ukazywanie romantycznej treści. Powstaje przekonujący obraz muzyczny całości (także dzięki wyraźnemu ukazywaniu architektoniki poszczególnych części, jak i całości dzieła) świadczący nie tylko o rozumieniu stylu kompozytora i umiejętnościach w jego eksponowaniu, ale i o odczuwaniu tej muzyki oraz identyfikowaniu się wykonawcy z nią.

Opis dzieła artystycznego

W opisie dzieła artystycznego w ramach pracy doktorskiej mgr Xiaokang Wang dokonuje treściwej, wieloaspektowej i spójnej wewnętrznie analizy zagadnień objętych tematem przewodu. Każdy z sześciu rozdziałów podzielony jest na kilka podrozdziałów, co sprzyja przejrzystości dysertacji.

W rozdziale pierwszym pt. *Tło historyczne* naświetla korzenie romantyzmu w muzyce, będącego z jednej strony kontynuacją poprzedniej epoki, a z drugiej opozycją do niej i celnie charakteryzuje zachodzące w niej zmiany (nie tylko muzyczne, lecz także społeczne, polityczne, ekonomiczne) oraz twórczość przedstawicieli romantyzmu w muzyce fortepianowej.

Rozdział drugi *Franciszek Schubert – rys biograficzny* uwzględnia fakty z życia kompozytora i przybliża jego twórczość.

Rozdział trzeci – *Sonata* został poświęcony budowie cyklu sonatowego. Autor bierze pod uwagę także wariantowość oraz zmienność historyczną tej formy muzycznej.

Rozdziały czwarty i piąty stanowią analizę odpowiednio *Sonaty E-dur D 157* i *Sonaty B-dur D 960*. Mgr Xiaokang Wang odślanając ich budowę, fakturę, język muzyczny (m.in. melodykę, rytmikę, harmonikę), jak również język emocjonalny, nie stroni - zwłaszcza w rozdziale piątym – od cennych własnych spostrzeżeń i skojarzeń w tym zakresie.

Rozdział szósty to porównanie języka muzycznego obu sonat, owocujące konstatacjami, co jest w nich wspólne, a przede wszystkim co odmienne, jakie elementy przyczyniły się do rozwoju nie tylko twórczości Schuberta, ale i sonaty fortepianowej w ogóle.

Podsumowanie stanowi zwięzłą rekapitulację wcześniejszych wątków i konkluzji.

Umieszczenie w pracy 35 przykładów nutowych stanowi cenną egzemplifikację rozważań Autora.

Bibliografia obejmuje pozycje polsko-, niemiecko-, anglojęzyczne oraz autorów chińskich. Jej lektura wskazuje, jakie wydanie i pod czyją redakcją leży u podstaw zarówno nagrania, jak i rozważań Autora.

Należy stwierdzić, że Autor udowodnił w swej pracy tezę postawioną w jej tytule.

Niezbywalną wartością przedłożonego nagrania i pracy pisemnej (opisu dzieła) jest ich wzajemna kompatybilność, rozumiana jako dźwiękowe urzeczywistnienie prezentowanych idei oraz stawianych w dysertacji tez.

Konkluzja

Stwierdzam, że Doktorant mgr Xiaokang Wang wykazał się wysokimi umiejętnościami artystycznymi (pianistycznymi) umożliwiającymi mu swobodne i stylowe wykonywanie/nagrywanie Schubertowskich sonat, a także wiedzą teoretyczną, logiką i komunikatywnością w opisie dzieła artystycznego oraz zdolnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej i badawczej. Tym samym spełnia wymagania artykułu 13 *Ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 14 marca 2003 r. (Dz. U. 1789 2017 r.).

Pracę mgra X. Wanga przyjmuję i stawiam wniosek o jej przyjęcie przez Radę Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu.

Prof. dr hab. Bogusław Rottermund